

Sygn. akt IV K 434/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w IV Wydziale Karnym w składzie :

Przewodniczący : SSR Radosław Lorenc

Protokolant : Alicja Wojciechowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 11 grudnia 2015 roku, 23 lutego 2016 roku, 16 maja 2016 roku, 02 września 2016 roku i 08 listopada 2016 roku

przy udziale: oskarżyciela celnego: Anety Połomskiej oraz prokuratora: Ewy Krupki-Ćwiek

sprawy

E. C.

s. K. i J. z d. Ż.

ur. (...) w B.

oskarżonego o to, że:

w okresie od dnia 14.10.2011 r. do dnia 09.11.2011 r. jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. z siedzibą przy ul. (...) w K. wbrew przepisom ustawy o grach i zakładach wzajemnych, w punkcie gier mieszczącym się w H. w L. (...) urządził gry o wygrane pieniężne na automatach o niskich wygranych: (...) o nr fabrycznym (...) oraz (...) o nr fabrycznym (...)

to jest o czyn z art. 107 § 1 kks

orzeka

I uniewinnia oskarżonego E. C. od popełnienia zarzucanego mu czynu;

II na podstawie art. 632 pkt 2 kpk koszty postępowania ponosi Skarb Państwa

III na podstawie art. 230 § 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks zwrócić Spółce (...)” automaty do gry (...) o nr fabrycznym (...) oraz (...) o nr fabrycznym (...) oraz 7 sztuk kluczy o nr (...), P- (...), 3 sztuki kluczy LOB (...), (...), księgę kontroli eksploatacji automatów nr(...) oraz (...), 7 sztuk kluczy n nr (...), (...), P- (...), 1730, 3 sztuki (...) przechowywane w magazynie Urzędu Celnego w S. pod pozycją D/ (...) oraz w aktach sprawy (k. 81).

Sygn. akt IV K 434/15

UZASADNIENIE

E. C. jest prezesem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.. Spółka ta zajmowała się urządzaniem gier na automatach, w tym gier na automatach o niskich wygranych. W dniu 04 czerwca 2007 r. Dyrektor Izby Skarbowej w S. udzielił zezwolenia (...) Spółce z o.o. na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa (...) w zgłoszonych we wniosku punktach na okres 6 lat od wydania decyzji. Decyzja obejmowała prowadzenie działalności w 196 punktach, w tym Hotelu – (...) w L. (...) (poz. 196), w którym działalność została rozpoczęta na podstawie zgłoszenia z dnia 12 sierpnia 2008 r.

Spółka (...) uzyskała opinie techniczne nr (...) i (...) wydane w dniu 12 marca 2009 r. przez Politechnikę (...) będącą jednostką badającą wyznaczoną przez Ministra Finansów dotyczące automatów do gier S. o nr fabrycznym (...) (określane w aktach także jako o nr (...)) oraz B. H. nr (...), z których wynika, iż spełniają one wymogi automatów o niskich wygranych. Na wydanie tych opinii E. C. nie miał żadnego wpływu. Automaty te następnie uzyskały świadectwa rejestracji stwierdzające, iż urządzenia te należą do automatów o niskich wygranych (odpowiednio o numerach (...)i (...)). Były one w związku z tym eksploatowane w różnych punktach na terenie kraju od 2009 r.

W dniu 19 września 2011 E. C. zgłosił Naczelnikowi Urzędu Celnego w S. i Ministerstwu Finansów przemieszczenie ww. automatów do punktu urządzania gier, to jest H., L. (...) Do zgłoszenia tego dołączył pozytywne opinie Politechniki (...). Automaty te w dniu 29 września 2011 r. znajdowały się już w H. w L., gdzie miały zostać uruchomione w dniu 04 października 2011 r. Zostało to stwierdzone w czasie urzędowego sprawdzenia ww. automatów przez funkcjonariuszy Urzędu Celnego w S.. Uruchomienie ich nastąpiło rzeczywiście w dniu 04 października 2011 r.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego, k. 250-252,
- zeznania świadka A. G., k. 295-296,
- zeznania świadka W. F., k.323-324,
- zeznania świadka M. D., k. 324-326,
- zeznania świadka M. N., k. 43-44, 277-279
- zeznania świadka T. M. (1), k. 274-275,
- zeznania świadka A. Ł., k. 275-276,
- zeznania świadka M. S. (1), k. 279-280,
- zeznania świadka P. B., k. 176-177, 276-277
- zeznania świadka D. K., k. 140v. 279,
- postanowienia o przedstawieniu zarzutów, k. 347-463,
- zeznania świadka J. S. (1), k. 136v,
- zeznania świadka J. S. (2), k. 131v
- wyrok Sądu Okręgowego w Ł. k. 330-342,
- decyzja k.146-148,
- wykaz punktów k.149-154,
- akta weryfikacyjne.
- odpis z KRS k.138-141
- akta weryfikacyjne
- opinie techniczne k. 65-72,

- księgi kontroli eksploatacji automatu do gier, k. 81-82,

W dniu 09 listopada 2011 r. funkcjonariusze Urzędu Celnego w S. przeprowadzili kontrolę punktu urządzania gier mieszczącego się w H. w L. (...). Zbadali wówczas automaty S.nr fabr.(...)oraz B. H. nr fabr. (...), które były włączone do eksploatacji. Stwierdzili wówczas, że na ww. automatach możliwe jest przeprowadzenie gier za wartości maksymalnej stawki za udział w jednej grze na stawce wyższej niż określonej w art. 129 ust. 3 ustawy o grach hazardowych. Automaty te nie miały uszkodzony plomb założonych przez jednostkę badającą, to jest Politechnikę (...) w procedurze przedrejestracyjnej.

Dowód:

- protokół kontroli, k.2-8,

- protokół oględzin, k. 1013,

- protokół zatrzymania rzeczy, k. 14-20,

- zeznania świadka M. N., k. 43-44, 277-279

Przedmiotowe automaty zostały poddane badaniu przez biegłego sądowego. Stwierdził on, odmiennie niż zostało to zawarte w opiniach Politechniki (...) nr(...) i (...) z 12 marca 2009 r., iż oba automaty nie spełniają wymogów dla automatów o niskich wygranych ani według definicji ustawy z 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych, ani ustawy o grach hazardowych. Biegły wskazał, że automat S. umożliwia pobieranie przez grającego punktów z licznika „bank”, przy czym stawka w jednej grze może być wielokrotnie wyższa, niż maksymalna stawka przy grze z licznika „kredyt”, bo może wynosić 40 złotych. Tymczasem maksymalna wysokość stawki za udział w jednej grze z licznika „kredyt” wynosi 0,20 zł. Biegły wskazał też, że maksymalna jednorazowa wygrana może osiągnąć kwotę kilkudziesięciu tysięcy złotych, choć bezpośrednia wygrana ograniczona jest do wysokości 50 zł. Takie same spostrzeżenia biegły odniósł do automatu B. H.. Biegły nie stwierdził ingerencji w obydwu urządzenia i uszkodzenia plomb założonych w badaniu przedrejestracyjnym.

Dowód:

- opinie, k. 46-65

E. C. ma 62 lat. Posiada wykształcenie średnie – jest technikiem budowlanym. Jest żonaty, nie ma nikogo na utrzymaniu. Zatrudniony jest w Spółce (...) na stanowisku prezesa zarządu osiągając dochód w wysokości 5.000 złotych miesięcznie. Nie był dotychczas karany sędownie w związku z popełnieniem przestępstw.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego, k. 250,

- karta karna k. 241

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, iż Spółka reprezentowana przez niego posiadała wszystkie wymagane prawem zezwolenia, koncesje i opinie techniczne dotyczące zatrzymanych automatów. Opinie te wydawała Politechnika (...), która była wskazana przez Ministerstwo Finansów jako jednostka badająca automaty o niskich wygranych. Na jej wyznaczenie nie miał żadnego wpływu. Opinia wydana przez ten podmiot stwierdzała, iż zabezpieczone automaty spełniały definicję automatów o niskich wygranych. Opinie te były przekazywane do Ministerstwa Finansów z wnioskiem o wydanie poświadczenia rejestracji i dopiero po uzyskaniu takiego poświadczenia automaty te mogły zostać wstawione w wyznaczonych punktach gier i być eksploatowane. Automaty te były uruchomione w punkcie gier przy udziale funkcjonariuszy Urzędu Celnego oraz po wydaniu przez Naczelnika Urzędu Celnego odpowiedniej decyzji. Od uruchomienia automatów do zabezpieczenia ich w niniejszej

sprawie nie była wydawana żadna decyzja o cofnięciu poświadczenia rejestracji. Jednostka badająca nakładała nadto na automat plomby, aby nie można było dokonywać ingerencji w oprogramowanie i liczniki. Automaty te podlegały kontroli przez Urząd Celny. Odnosząc się do opinii biegłego sądowego wydanej w niniejszej sprawie, z której wynikało, iż zabezpieczone automaty nie spełniają wymogów automatów o niskich wygranych stwierdził, iż opinia, która została wydana przez Politechnikę (...) była wydawana według wytycznych Ministerstwa Finansów w oparciu o ustawę o grach i zakładach wzajemnych. Po wejściu w życie ustawy o grach hazardowych wyszły inne wytyczne odnośnie badania automatów i biegły w sprawie powołał się na przepisy tej ustawy. Według nowej ustawy niedopuszczalne było kumulowanie wygranych, a według poprzednio obowiązujących przepisów grający mógł kumulować wygrane punkty i z nich dalej grać. Zwrócił on jednak uwagę, iż przepisy przejściowe dotyczące ustawy o grach hazardowych wskazywały, iż do czasu wygaśnięcia zezwoleń kwestie te pozostają bez zmian.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego, iż nie wypełnił on znamion zarzucanego mu czynu. Jak wskazał Spółka podjęła wszelkie działania, aby spełnić wymogi ustawowe pozwalające na urządzaniu gier na zabezpieczonych automatach B. H. oraz S. które według uzyskanej przez tę Spółkę opinii jednostki badającej wpisanej na listę Ministra Finansów, to jest Politechniki (...) stanowiły automaty o niskich wygranych. Z jego wyjaśnień wynika, iż po jego stronie brak jest zawinienia co do bezprawnego urządzania gier na przedmiotowych automatach, a jest to niezbędny element możliwości przypisania komukolwiek znamion czynu zabronionego odnoszący się do strony podmiotowej przestępstwa. Trzeba bowiem podkreślić, iż czyn kwalifikowany z art. 107 § 1 kks może być popełniony wyłącznie z winy umyślnej. Zebrany materiał dowodowy nie wykazał, iż oskarżony chciał lub godził się na działanie wbrew obowiązującym przepisom. Potwierdzają to dowody w postaci dokumentów dotyczących wypełniania wymagań, a w szczególności opinie techniczne, które stanowiły podstawę dokonywania rejestracji automatów przez Ministerstwo Finansów.

Odnosząc się do wspomnianych opinii Politechniki (...), które oskarżyciel kwestionował co do ocen w nich zawartych, to należy stwierdzić, iż oba automaty będące przedmiotem niniejszego postępowania zostały pozytywnie zaopiniowane przez tę jednostkę, która była wskazaną przez Ministra Finansów, jako automaty do gier o niskich wygranych. Nie sposób więc twierdzić, że oskarżony dysponował nierzetelną opinią (jak okazało się w realiach niniejszej sprawy w oparciu o opinie biegłego sądowego k. 46-65) celowo uzyskaną, aby w ten sposób móc zabezpieczyć się przed ewentualnymi zastrzeżeniami organów finansowych. Niewątpliwie, gdy uzyskał je obowiązywała jeszcze inna ustawa, bo ustawa o grach i zakładach wzajemnych z dnia 29 lipca 1992 r., która następnie straciła z dniem 01 stycznia 2010 r. moc na podstawie art. 144 ustawy o grach hazardowych. Przepis art. 129 ust. 3 tej ustawy na nowo definiował automaty o niskich wygranych, wskazując, iż przez gry na automatach o niskich wygranych rozumie się gry na urządzeniach mechanicznych, elektromechanicznych i elektronicznych o wygrane pieniężne lub rzeczowe, w których wartość jednorazowej wygranej nie może być wyższa niż 60 zł, a wartość maksymalnej stawki za udział w jednej grze nie może być wyższa niż 0,50 zł. W chwili gdy przedmiotowe automaty były rejestrowane i dopuszczane do użytku art. 2 ust. 2b ustawy o grach i zakładach wzajemnych przyjmował podobnie, iż grami na automatach o niskich wygranych są gry na urządzeniach mechanicznych, elektromechanicznych i elektronicznych o wygrane pieniężne lub rzeczowe, w których wartość jednorazowej wygranej nie może być wyższa niż równowartość 15 euro, a wartość maksymalnej stawki za udział w jednej grze nie może być wyższa niż 0,07 euro. Równowartość 15 euro i 0,07 euro ustalało się według kursu kupna, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z ostatniego dnia poprzedniego roku kalendarzowego. Badanie automatów zgodnie § 8 rozporządzeniem Ministra Fianansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie warunków urządzania gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 102 poz. 946) obowiązującego także w chwili czynu przeprowadzała jednostka badająca upoważniona przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Badanie poprzedzające rejestrację polegało na sprawdzeniu, czy konstrukcja automatu lub urządzenia do gier zapewnia:

- 1) bezpieczeństwo użytkowania;
- 2) poprawność działania układów elektromechanicznych i elektronicznych;
- 3) możliwość określenia stopnia losowości gry;

4) zabezpieczenie przed ingerencją z zewnątrz;

5) prawidłowe ustalenie wartości maksymalnej stawki i wartości maksymalnej jednorazowej wygranej.

W realiach niniejszej sprawy okazało się, że mamy do czynienia z sytuacją, że tak naprawdę zmienił się metoda w jaki sposób dokonywano oceny maksymalnej stawki i wartości maksymalnej jednorazowej wygranej. Wynika to zarówno z wyjaśnień samego oskarżonego, który przekonał się o tym w trakcie niniejszego postępowania jak i zeznań świadków A. G., W. F. i M. D., oraz przeciwnych zeznań funkcjonariusza celnego M. N. przeprowadzającego kontrolę i eksperyment na przedmiotowych automatach i potwierdzających ich opinii biegłego sądowego W. K. (k. 46-65). Opinia biegłego sądowego wskazuje bowiem, iż to, czy automaty zabezpieczone w niniejszej sprawie spełniają definicję automatów o niskich wygranych, czy też nie jest kwestią opartą na przyjęciu pewnych założeń z uwzględnieniem liczników „bank” lub „kredyt” i tego co nazywamy kolejną grą lub maksymalną stawką i stawką jednorazową. Świadkowie A. G., W. F. i M. D., którzy wydawali opinie dotyczące przedmiotowych automatów w ramach Politechniki (...), na których oskarżony i Spółka (...) bazowa i na podstawie, których automaty te zostały zarejestrowane, podnosili właśnie tę kwestię w związku z którą przyjęli odmienną koncepcję aniżeli uczynił to biegły sądowy w niniejszej sprawie. Uwzględnienie, zatem, wyników z liczników „kredyt” i „bank”, dawało odmiennie wyniki do ustalenia maksymalnej stawki i wartości maksymalnej jednorazowej wygranej, a zatem i w odmienny sposób dokonano oceny charakteru przedmiotowych automatów. Jeżeli nawet opiniujący z Politechniki (...) dopuścili się błędu lub poświadczenia nieprawdy, co w przypadku W. F. i M. D. spowodowało postawienie im zarzutów popełnienia przestępstwa z art. 271 kk i inne, w związku z czym prowadzone jest postępowanie karne przez Prokuraturę Regionalną w B. (sygn. akt (...)- k. 347 i nast.), to w żaden sposób nie mogło to obarczać oskarżonego, szczególnie iż nie ma żadnych dowodów na to, że oskarżony wpływał na treść wydawanych przez nich opinii stwierdzających, że zabezpieczone automaty spełniają wymogi automatów do gier o niskich wygranych. Reasumując, skoro można w związku z tym stwierdzić, że możliwe są różne oceny tej samej gry, to tym bardziej w jednoznaczny sposób nie da się przypisać oskarżonemu zamiaru umyślnego popełnienia przestępstwa z art. 107 § 1 kks. Spółka (...) po pierwsze na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy o grach hazardowych w okresie zarzucanego czynu mogła nadal prowadzić gry na automatach o niskich wygranych na podstawie zezwolenia Dyrektora Izby Skarbowej w S. z dnia 04 czerwca 2007 r. do czasu wygaśnięcia tego pozwolenia, to jest do 04 czerwca 2013 r., a po drugie oskarżony mógł sądzić, że w sytuacji gdy przedmiotowe automaty zostały zarejestrowane na podstawie dotychczasowych opinii, które nie były nigdy kwestionowane przez organy finansowe ani na etapie rejestracji automatów, ani później, to urządzanie gier na nich jest zgodne z obowiązującymi przepisami ustawy, czyli ustawy o grach hazardowych, skoro było zgodne z ustawą uprzednio obowiązującą, gdzie definicja automatów o niskie wygrane tak naprawdę nie zmieniła się poza określeniem wysokości i waluty, w której określane są stawki i wygrane. Automaty te były przebadane przez pomiot wskazany przez Ministerstwo Finansów, a więc jednostki profesjonalnej, bo posiadającej wiedzę specjalną, co powoduje, że opinia przez niego wydana posiada rangę zaświadczenia o charakterze urzędowym i tak niewątpliwie traktował ją oskarżony. Trzeba także wskazać, że Urząd Celny sprawował kontrolę nad przedmiotowymi automatami, gdyż miały miejsca ich urzędowe sprawdzenia, co także utwierdzało oskarżonego o legalności działań reprezentowanej przez niego Spółki w zakresie zabezpieczonych automatów, co wyklucza jego umyślność.

Ustalając stan faktyczny Sąd uznał, iż nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie dowody z zeznań świadków T. M. (2), D. K., J. i J. S. (1), P. B., A. Ł., czy M. S. (2), którzy jedynie bądź serwisowali przedmiotowe automaty, bądź nadzorowali je, a w przypadku D. K., J. i J. S. (1) byli oni współwłaścicielami H. w L., gdzie urządzane były gry. Wynika z nich niewątpliwie natomiast to, iż automaty te miały nienaruszone plomby założone przez jednostkę badającą to jest Politechnikę (...), co świadczy o tym, że od czasu badania nie była w nich dokonywana żadna ingerencja i zmiany, które mogłyby powodować, że były na nich urządzane gry inne niż w chwili ich badania. Na nienaruszenie plomb wskazywał także biegły sądowy w niniejszym postępowaniu, a z którego opinii wynika, że automaty te nie spełniają wymogów dla automatów o niskich wygranych, co jest zbieżne ze spostrzeżeniami dokonanymi przez funkcjonariusza M. N.. Nie zmienia to jednak oceny, iż oskarżonemu nie sposób przypisać zawinięcia w zakresie zarzucanego mu czynu.

W tym stanie rzeczy Sąd doszedł do przekonania, że z powodu niemożliwości przypisania oskarżonemu winy umyślnej w jakiegokolwiek formie należało E. C. uniewinnić od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art.107 § 1 kks polegającego na tym, że w okresie od dnia 14.10.2011 r. do dnia 09.11.2011 r. jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. z siedzibą przy ul. (...) w K. wbrew przepisom ustawy o grach i zakładach wzajemnych, w punkcie gier mieszczącym się w H. w L. (...) urządzał gry o wygrane pieniężne na automatach o niskich wygranych: (...) o nr fabrycznym (...) oraz (...) o nr fabrycznym (...), o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

Wobec zakończenia postępowania i treści wyroku na podstawie art. 230 § 2 kpk Sąd orzekł o zwrocie zabezpieczonych dowodów rzeczowych Spółce (...) i zgodnie z art. 632 pkt 2 kpk kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.